

بررسی ریسک فاکتورهای موثر در ابتلا به سرطان پستان در زنان ساکن شهرستان سمنان در سال ۱۳۹۳

هادی زارع مرزونی^۱، معصومه فهیمی (ارائه دهنده)^۲

۱. کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی مشهد - مشهد - ایران
۲. کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بابل - بابل - ایران

زمینه و هدف:

سرطان مشکل عمده بهداشتی در بسیاری از کشورهای دنیا محسوب میشود. سرطان پستان، شایع ترین سرطان در میان زنان است. میزان سرطان پستان در ایران تقریباً ۲۰ مورد جدید در هر ۱۰۰ هزار زن در سال تخمین زده شده است. گرچه نمی توان از بروز سرطان پستان جلوگیری کرد اما آگاهی از عوامل موثر در ایجاد این بیماری میتواند تاثیر بسزایی در بهسازی عادات نادرست افراد، و تلاش در برطرف کردن این عوامل داشته باشد. با توجه به نقش غربالگری در تشخیص زودرس سرطان پستان، مطالعه حاضر با هدف بررسی سنجش ریسک فاکتورهای ابتلا به سرطان پستان در جامعه زنان شهرستان سمنان طراحی گردید.

مواد و روش ها:

این پژوهش، یک مطالعه توصیفی - مقطعی بوده که بر روی ۳۵۰ زن ۱۹ تا ۶۹ ساله ای ساکن شهرستان سمنان بودند، و به روش خوشه ای ساده، وارد مطالعه شدند. ابزار پژوهش پرسشنامه شامل ۴ بخش: فرم رضایت نامه، پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک، سنجش ریسک فاکتورهای ابتلا به سرطان پستان و آگاهی از راههای تشخیص زودرس بود که توسط مجریان خانم طرح به آنان تحویل داده شد. متغیرهای مطالعه شامل اطلاعات دموگرافیک، سابقه ابتلا به سرطان، مصرف داروهای استروژنی، سابقه نازایی و... بود. معیار ورود نمونه ها در این مطالعه شامل همه ی زنان ۱۹ تا ۶۹ ساله ساکن سمنان و معیارهای خروج نمونه ها کامل پرنکردن پرسشنامه و عدم رضایت برای شرکت بود. برای تجزیه و تحلیل داده های آماری از نرم افزار spss13 استفاده شده است. در قسمت آمار توصیفی از شاخص های میانگین، فراوانی مطلق و نسبی استفاده شد. در بخش آمار استنباطی، جهت بررسی رابطه بین متغیرها از آزمون independent-sample T test استفاده شد.

یافته ها:

میانگین سنی زنان در این مطالعه 41.1 ± 1.3 بود. 67.1% (235 نفر) آنها متأهل و 44.5% (156 نفر) آنها دارای تحصیلات لیسانس و بالاتر بودند. 61.8% خانه دار و بقیه شاغل و یا دانشجوی بودند. از این افراد، 18% (63 نفر) سابقه سرطان پستان را در خود یا یکی از افراد خانواده (مادر، خواهر، خاله، عمه، مادر بزرگ) داشتند. 6.2% (22 نفر) افراد شرکت کننده دچار نازایی بودند. 23.4% (82 نفر) آنها زایمان سزارین داشته و 27% آنها به نوزادان خود شیر مادر ندادند. 76.5% (268 نفر) افراد از تاثیرات تشخیص زودرس سرطان پستان آگاهی داشته و 83.3% (291 نفر) از افراد خودآزمایی را در تشخیص زودرس مفید و انجام آن را ضروری دانستند. از لحاظ آماری، بین سن و آگاهی از اثرات تشخیص زودرس بیماری، رابطه معناداری وجود نداشت. ($p=0.108$) بین مصرف داروهای استروژنی، کم تحرک بودن، نازایی سابقه ی ابتلا به سرطان پستان تحصیلات رابطه معناداری وجود داشت. ($p=0.029$) و ($p=0.018$) و ($p=0.03$)

نتیجه گیری:

با توجه به شیوع بالای سرطان پستان در ایران، و همچنین با توجه تعیین ریسک فاکتورهای ابتلا به سرطان پستان در زنان سمنان حاصل از این تحقیق، بنظر میرسد سیاستگذاران و برنامه ریزان بهداشتی این شهرستان می توانند با تدوین برنامه آموزشی در رابطه با آشنایی زنان جامعه در زمینه ی آموزش فاکتورهای خطرزای ابتلا به سرطان پستان، جهت ارتقای سطح آگاهی و عملکرد بهتر زنان در مورد تشخیص زودرس سرطان پستان مفید باشند.

واژه های کلیدی: سرطان پستان، ریسک فاکتور، زنان